

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 554/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátom doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., Advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 15 Er 341/2005 zo 6. júna 2012, ako aj porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2 CoE 40/2013 zo 7. marca 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. mája 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uznesením Okresného súdu Prievidza (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 15 Er 341/2005 zo 6. júna 2012, ako aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 2 CoE 40/2013 zo 7. marca 2013.

Sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá *inter alia* poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. V rámci zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere sťažovateľka pristúpila po dohode s dlžníkom k spísaniu notárskej zápisnice, ktorá obsahovala okrem iných náležitostí súhlas povinnej osoby s jej vykonateľnosťou. Z dôvodu nesplnenia povinností zo strany dlžníka bola sťažovateľka nútená domáhať sa splatenia pohľadávok aj s príslušenstvom prostredníctvom exekúcie na podklade exekučného titulu (notárskej zápisnice). Prvostupňový súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, avšak v priebehu jej vykonávania následne exekúciu napadnutým uznesením zastavil. Na základe odvolania sťažovateľky bolo napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdené napadnutým uznesením krajského súdu.

V sťažnosti sťažovateľka tvrdí, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní a napadnutým uznesením boli porušené „... 1) právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy..., 2) právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd..., 3) právo vlastníť majetok zaručené čl. 20

ods. 1 Ústavy; 4) právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru; 5) všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy; 6) zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru“.

V úvodných častiach sťažnosti sťažovateľka predovšetkým namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť tým, že „súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, ak keď tak boli podľa zákona povinné urobiť!“. S poukazom na § 57 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov sťažovateľka predovšetkým uvádza, že „Ak by aj bolo pravdou, že rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo vydané skôr, ako bolo citované ustanovenie súčasťou Exekučného poriadku (t. j. pred účinnosťou zákona č. 230/2012 Z. z.), na argumentácii a legitímite námietky oprávneného to nič nemení, pretože podľa prechodných ustanovení je nutné postupovať podľa Exekučného poriadku v znení zákona č. 230/2012 Z. z. aj v prípade exekučných konaní začatých pred jeho účinnosťou. Odvolací súd rozhodne mal napadnuté uznesenie v súlade s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.“.

Sťažovateľka ďalej poukazuje na judikatúru ústavného súdu k základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorej „všeobecné súdy porušili právo sťažovateľa na súdnu ochranu, ale aj právo na spravodlivé súdne konanie tým, že nerešpektovali jeho právo na to, aby sa jeho právna vec pred vnútroštátnym súdom rozhodovala na základe správneho a adekvátneho právneho základu. Súčasťou takého právneho základu však po vstupe Slovenskej republiky do EÚ je aj výklad práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke. V takom prípade tvorí výklad práva EÚ obsiahnutý v rozsudku Súdneho dvora súčasť právneho základu rozhodovania vo veci samej (m. m. IV. ÚS 206/08).“.

V tejto súvislosti ďalej sťažovateľka namieta, že «súd sa nijako nevysporiadal s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nijako nezdôvodnil prečo považuje za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere práve splnomocnenie, ako

jednostranný právny úkon, ktorým dlžník dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v jeho mene uznal dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva... Tvrdíme, že v danom prípade je nutné požiadať o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie... Ďalej je nutné dodať, že Súdnemu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv komplexne tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu úniového práva a následnej aplikácii vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky. Tvrdíme, že v danom prípade je potrebné požiadať Súdny dvor Európskej únie aj o výklad čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ... S poukazom na vyššie uvedené právne argumentácie, ako aj s poukazom na argumenty obsiahnuté v podanom odvolaní, máme za to, že všeobecný súd mal na základe § 109 ods. 1 písm. c) OSP a čl. 267 zmluvy o fungovaní EÚ rozhodnúť tak, že: Konanie sa prerušuje podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP a Súdnemu dvoru Európskej únie sa na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predkladajú prejudiciálne otázky...».

Poukazujúc na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu týkajúce sa namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažovateľka v ďalších častiach sťažnosti najmä uviedla, že „všeobecný súd, ktorý koná v pozícii exekučného súdu, nie je legitímne schopný vykonávať úkony smerujúce k opätovnému komplexnému rozhodovaniu o veci s tým, že výsledkom takéhoto rozhodovania je úplná nemožnosť vykonať právo pre veriteľa, teda vmanévrovanie veriteľa do situácie ako by bol exekučný titul zrušený. Je dôležité pripomenúť, že k takémuto revíznemu postupu došlo v situácii, keď už exekučný súd preskúmal súlad exekučného titulu so zákonom s výsledkom absolútnej nerozpornosti...“.

Podľa tvrdenia sťažovateľky aj postupom krajského súdu v napadnutom konaní a napadnutým uznesením boli porušené „... 1) právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy..., 2) právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd..., 3) právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy; 4) právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1

k Dohovoru;“. Sťažovateľka v tejto súvislosti odôvodňuje namietané porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že krajský súd «a) nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktorých existencia nebola dokázaná (súd používa pri zdôvodnení svojho rozhodnutia slovo ako napr. „pravdepodobne“); b) svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybnjej aplikácie a interpretácie práva; a osobitne v spojení s porušením označených justičných práv porušil právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru...».

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uznesením okresného súdu, ako aj porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom a uznesením krajského súdu, napadnuté uznesenie okresného súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu zruší a veci vráti na ďalšie konanie a zároveň jej prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Súčasťou sťažnosti je aj návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu v súlade s § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavný súd po preskúmaní predmetu sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 16425/2013 týkajúcej sa v záhlaví tohto rozhodnutia citovaného rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a v kontexte svojich zistení dospel k záveru, že v tomto konaní pred ústavným súdom sťažovateľka namieta porušenie svojich práv v príčinnej súvislosti s v záhlaví tohto rozhodnutia citovaným uznesením okresného súdu a krajského súdu, voči ktorým už podala v minulosti ústavnému súdu identickú sťažnosť, ktorá bola ústavnému súdu doručená 27. mája 2013 a je vedená pod sp. zn. Rvp 16421/2013. Inak povedané, ústavný súd v tej istej veci sťažovateľky už koná.

Podľa § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak ústavný súd v tej istej veci koná.

Prekážka prv začatého konania (litispendencia) bráni tomu, aby na ústavnom súde prebiehali dve konania, prípadne viac konaní v tej istej veci. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O prekážku litispendencie nejde, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci.

Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd konštatuje, že keďže ústavný súd v identickej veci sťažovateľky (t. j. vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 15 Er 341/2005 zo 6. júna 2012, ako aj porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2 CoE 40/2013 zo 7. marca 2013) už koná (konanie vedené pod sp. zn. Rvp 16421/2013), z dôvodu prekážky prv začatého konania v tej istej veci bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2014